

ВСТУП

Велику роль у житті української Церкви і народу від часів прийняття християнства відігравали інституції богосвяченого життя: монастирі, чернечі чини і згромадження. Тільки достатньо зрозумівши їхній внесок у наше духовне життя, можна пояснити ряд процесів, які в народі відбувалися протягом століть.

Чернече життя в кожного народу йде вірно за поступом Євангелії, її проповіді та здійснення в житті народів взагалі. Деколи її навіть випереджує та саме стає носієм і проповідником Євангелії серед народів. Це можна сказати і щодо українського народу.

Форма чернечого чину, який носить назву «Згромадження сестер-служebниць Непорочної Діви Марії», є нормальним органічним проявом життя і праці за євангельськими радами серед українського народу. Згромадження сестер-служebниць є першим активним в візантійсько-українському обряді. Воно має на меті прославляти Бога, виховуючи «серце народу». Згромадження покликане служити там, де є найбільша потреба, підносячи народ духовно, морально й культурно. До цієї пори у нашому обряді не було церковної інституції, яка б посвячувалася служінню бідним, неписьменним селянам. Прибравши собі імення «Служebниць Пресвятої Непорочної Діви Марії», вони піднесли високо вгору прапор Богородиці. Високо вгору піднесли в Церкві Божій великі прикмети української жінки-християнки, слідуючи в цьому за великими її традиціями серед українського народу на народному полі, релігійному і християнському. Актуальність теми дослідження полягає в тому, що досі було чи не найбільше розвідок про блаженну Йосафату Гордашевську, але дещо в тіні продовжує залишатися діяльність Згромадження, в якому і зростала вона духовно. Ця лакуна у нашій праці, сподіваємося, має бути заповненою.

Метою дипломної роботи є: простежити процеси, які зумовили потребу до створення Згромадження сестер-служebниць; розглянути коротко біографію його співзасновників, зокрема духовний подвиг першої сестри-служebниці Йосафати Гордашевської; порівняти устави Згромадження. Ми також спробуємо розглянути діяльність сестер-служebниць у сферах місійної, педагогічної, медичної царин, також їхню допомогу у душпастирській діяльності. Для досягнення основної мети потрібно виконати такі завдання:

- висвітлити причини, які зумовили до створення ЗСНДМ;
- розглянути народну місію у селі Жужель як причину створення Згромадження;
- відстежити наслідки діяльності ЗСНДМ, здійсненої у місійній, педагогічно-виховній, медичній справах і допомозі у душпастирській діяльності;
- проаналізувати наслідки заснування ЗСНДМ;
- проаналізувати діяльність Згромадження від заснування 1892 до 1939 року.

У процесі написання дипломної роботи було використано такі методи дослідження, як: історичний, дедуктивний, аналізу та порівняння даних. Часові рамки 1892-1939 рр. обрано тому, що це період від її заснування до вибуху Другої світової війни, і його діяльність переходить в зовсім інше русло. Винятком часових рамок є ті моменти, де згадується загальна релігійна ситуація і моменти з біографії співзасновниці.

Відповідно до мети, ми розділили працю на дві частини. В першому розділі проаналізуємо

причини, які призвели до створення ЗСНДМ в 1892 році, подамо також біографію співзасновників. Ідея заснування Згромадження належить отцеві Єремії Ломницькому за підтримки о. Кирила Селецького. Вони доклали чимало зусиль, щоб це Згромадження постало, оскільки до 1890 року не було чернечих орденів, які б опікувалися нижчими верствами тогочасного суспільства.

У другому розділі дослідження розглянемо безпосередньо діяльність сестер-службниць, зокрема в еміграції і на території Галичини від початку заснування до 1939 р. Звернемо увагу на заснування нових захоронок (дитячих садків), заснування місійних провінцій. Охарактеризуємо їхню медичну і харитативну діяльність. Важливе місце в історіографії УГКЦ посідають збірники наукових праць і доповідей ОО. Василіан і Сестер Службниць, які висвітлюють життя і діяльність ЗСНДМ. Зокрема у праці «Нарис історії Згромадження ССНДМ 1892-1967р. Атаназія Г. Великого ЧСВВ». Для того, щоб бути об'єктивними у висвітленні поставлених перед собою завдань, основну увагу звертатимемо на працю багаторічних досліджень істориків Згромадження сестер-службниць: с. Домініка Славути, Цюпи Луїзи, Боршовської Орести, о. Василя Зінька, ЧСВВ. Також будемо використовувати документи Держаного історичного архіву у м. Львові, які стосуються нашої проблеми.

ВИСНОВКИ

Завершуючи наше дослідження, робимо висновок, що Згромадження Сестер Службниць Непорочної Діви Марії відіграло значну роль у духовному розвитку українського суспільства. Також Згромадження служило потребам українського народу, включаючи допомогу у душпастирській діяльності, медичній, педагогічній і на еміграції. Нашою метою було дослідити причини, які зумовили потребу у створенні такого Згромадження, розглянути релігійну ситуацію в Галичині на початку ХХ століття, реформування Василіанського Чину, також основну причину створення Згромадження (1892р.), а саме місія у с. Жужель, їхню подальшу діяльність у Галичині і за кордоном до 1939 року.

Для кращого висвітлення поставленого завдання ми поділили працю на два розділи. У першому розділі проаналізуємо причини, які призвели до створення Згромадження Сестер Службниць Непорочної Діви Марії у 1892 р. До безпосередніх причин для створення Згромадження належать: 1) важкий матеріальний стан парафіяльних священників; 2) поширення у Галичині проправославних настроїв; 3) неефективна тогочасна діяльність ЧСВВ.

Основним завданням, яке ставили собі співзасновники Згромадження, було служіння людям в Галичині виховуючи дітей, молодь, жіноцтво, піклуючись про хворих, дбати про красу храмів. Черниці досягли успіху у своєму служінні завдяки доброму прикладу блаженної Йосафати Гордашевської, яка вчила служити там, де є найбільша потреба.

Ми також розглянули наслідки заснування ЗСНДМ в кількох аспектах.

По-перше, оскільки тогочасний Василіанський Чин був єдиним чернечим орденом, то щоб потрапити до нього, -- необхідно було заплатити великий посаг.

По-друге, заснування Згромадження Сестер Службниць Непорочної Діви Марії послужило відповіддю на потреби тогочасного зубожілого села.

По- третє, у першому розділі праці ми вичерпно розглянули життєвий шлях і монаший подвиг Йосафати Гордашевської аж до часу її беатифікації.

Другий розділ дослідження присвячено безпосередньо діяльності Згромадження

Сестер Служebниць Непорочної Діви Марії з моменту його заснування і до 1939 року. Ми звернули також увагу на місійне служіння сестер-служebниць за кордоном, де тогочасні згромадження українців були найчисельнішими. Також ми проаналізували педагогічну діяльність Згромадження, заснування нових захоронок на території трьох єпархій, приділили увагу медичній діяльності і дбання про красу Божих храмів. Ми охарактеризували місійну діяльність Згромадження і їхні успіхи в цьому.

Проаналізувавши наявну на даний момент основну джерельну базу, ми зауважили, що вже давно назріла потреба у спеціалізованому, окремому, цілісному, обґрунтованому дослідженні суспільно-політичної та культурно-просвітницької діяльності Згромадження Сестер Служebниць Непорочної Діви Марії (ЗССНДМ)..

Підсумовуючи результати дипломної роботи, можемо стверджувати, що духовно-педагогічні надбання цього монашого Чину як колись, так і тепер залишаються актуальними і впливають на процеси духовного, харитативного, медичного і педагогічного розвитку українського народу.

Сьогодні в умовах незалежної держави досвід діяльності Згромадження сестер-служebниць УГКЦ на ниві духовного розвитку нації є особливо актуальним.

Спільно з духовною традицією монаших чинів традиція сестер-служebниць може бути використана в утвердженні християнських і моральних вартостей в українському народі та духовному оновленні суспільства. А взірцем таких моральних цінностей для всіх поколінь молоді, безперечно, є духовний приклад Йосафати Гордашевської.

Завершуючи нашу працю, хотілося б зазначити, що вона не претендує на вичерпність та цілковите висвітлення обраної теми. Сподіваємось, що наше дослідження послужить, щонайменше поштовхом до зацікавлення пропонованою тематикою. Ця дипломна робота є тільки скромним заохоченням для подальших досліджень, які допоможуть нам збагатитися духовними скарбами та Здобутками Згромадження Сестер Служebниць Непорочної Діви Марії.

ЗМІСТ

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ 2

ВСТУП 2

РОЗДІЛ I. ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ 2

1.1 Релігійна ситуація в Галичині кінця XIX початку XX століття 2

1.1.1 Реформа Василіанського Чину 2

1.1.2 Місія в Жужелі 2

1.2 Йосафата Гордашевська 2

1.3 Устави Згромадження 2

РОЗДІЛ II. ДІЯЛЬНІСТЬ ЗГРОМАДЖЕННЯ 2

2.1 Сестри у медичній справі 2

2.2 Сестри в педагогічній справі 2

2.3 Допомога у душпастирській діяльності 2

2.4 Сестри на еміграції 2

ВИСНОВКИ 2

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 2